

NATURKLAGENÆVNET ORIENTERER

Nr. 510, juni 2010

Beskyttet naturområde - bekæmpelse af bjørneklo

Kæmpe-Bjørneklo er en invasiv art, som der bruges mange ressourcer på at bekæmpe i Danmark. Bjørneklo findes fortrinsvis på fugtige arealer og dermed også i beskyttede naturområder som moser og enge.

Faaborg-Midtfyn Kommune meddelte dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til pensling med kemisk bekæmpelsesmiddel på Kæmpe-Bjørneklo på et stort engområde, hvor bestanden af Kæmpe Bjørneklo var meget stor med mange delbestande. Kommunen vurderede, at arten var ved at fortrænge den oprindelige flora, og enkelte steder dannede arten monokulturer, så der ikke var mulighed for, at en naturlig engvegetation kunne etablere sig.

Klager fandt det urimeligt, at bekæmpelsen skulle ske ved pensling, da Miljøstyrelsen ligestillede pensling og håndholdt sprøjte indenfor 2 meter bræmmen langs vandløb. Den håndholdte sprøjte ville være mindre fysisk belastende at arbejde med, mere fleksibel på vanskeligt tilgængelige områder og have en kapacitet flere gang større end pensling. Endelig ville bomsprøjtning kunne være velegnet til områder, der ikke indeholdt planter af den oprindelige vegetation, dog var monokulturene i denne eng ikke tilstrækkelige store.

Naturklagenævnet udtalte bl.a.:

"Kæmpe-Bjørneklo bør fjernes med den mest effektive og hensigtsmæssige metode fra beskyttede naturarealer, også hvis dette betyder brug af kemiske bekæmpelsesmidler. Dog bør kemiske bekæmpelsesmidler ikke anvendes, når bjørneklo er fåtallige eller der er risiko for at skade sjældne plantearter. Anvendelsen af kemiske bekæmpelsesmidler skal overholde de gældende regler for udbringning af midlerne og skal kun skade bjørneklo.

Nævnet finder, at store arealer med monokulturer af Kæmpe-Bjørneklo kan bomsprøjtes med kemiske bekæmpelsesmidler, hvis ansøger kan godtgøre, at metoden er hensigtsmæssig og kun vil skade bjørneklo.

I den aktuelle sag har ansøger vurderet, at monokulturene ikke kan sprøjtes med bomsprøjte, da monokulturene er for små. I stedet ønsker klager at anvende håndholdt sprøjte, der er mindre arbejdskrævende end pensling af planterne.

Nævnet finder, at klagers ønske om at foretage kemisk bekæmpelse af bjørneklo med håndholdt sprøjte bør imødekommes. Det bemærkes herved, at Miljøstyrelsen har vurderet, at denne metode kan anvendes ved vandløb, som må karakteriseres som et forholdsvist sårbart område overfor kemiske bekæmpelsesmidler. Hertil kommer, at kommunen har anført, at bjørneklo er ved at fortrænge den oprindelige flora.

Endelig finder nævnet, at en dispensation til kemisk bekæmpelse af bjørneklo på beskyttede naturarealer bør tidsbegrænses, så den kemiske bekæmpelse kun er mulig, når bestandene af bjørneklo er så omfattende, at mekanisk fjernelse af bjørneklo er uhensigtsmæssig. Nævnet finder det

hensigtsmæssigt at begrænse dispensation til 5 år, da klager har anført, at 5 års kemisk bekæmpelse af bjørneklo vil fjerne mere end 99 % af bestandene af 2-årige.”

På denne baggrund ændrede nævnet vilkårene i kommunens dispensation til kemisk bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo, således at bekæmpelsen kunne ske både ved pensling og med håndholdt sprøjte.

(Afgørelse af 15. april 2009, [NKN-131-00210](#))

- dispensation, naturbeskyttelseslovens § 3
- kemisk bekæmpelse